

Šta je Eurydice

Zadatak Eurydice mreže je da razumije i objasni na koji nacin su razliciti obrazovni sistemi u Evropi organizovani i kako funkcionišu. Mreža pruža opise nacionalnih obrazovnih sistema, komparativne studije posvećene određenim temama, pokazatelje i statističke podatke. Sve publikacije Eurydice mreže dostupne su besplatno na internet stranici Eurydice-a ili se u stampanom obliku mogu dobiti na zahtjev. Kroz svoj rad, Eurydice nastoji da promovise razumijevanje, saradnju, povjerenje i mobilnost na evropskom i međunarodnom nivou. Mreža se sastoji od nacionalnih jedinica sa sjedistem u evropskim zemljama, a njome koordinira evropska izvrsna agencija za obrazovanje, audiovizuelnu djelatnost i kulturu. Za vise informacije o Eurydice mrezi, posjetiti:

<http://ec.europa.eu/eurydice>

Kompletna studija

Obrazovanje odraslih i obuka u Evropi: Širenje pristupa mogućnostima ucenja dostupna je na engleskom jeziku na internet stranici Eurydice mreže

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_reports_en.php

Štampani primjerici

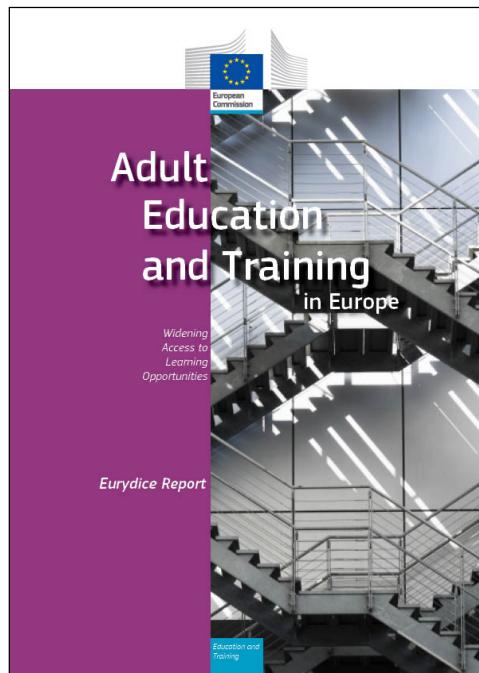
izvještaja dostupni su na zahtjev na:

eacea-eurydice@ec.europa.eu

Kontakt

Wim Vansteenkiste,
Komunikacija i publikacije:
+32 2 299 50 58

Obrazovanje odraslih i obuka u Evropi: Širenje pristupa mogućnostima ucenja

Koji je nivo obrazovanja u Evropi medju odraslim stanovništvom? Šta je sa pismenošću, računanjem i ICT vjestinama medju odraslim u Evropi? Da li svi odrasli imaju jednak koristi od dostupnih mogućnosti cjeloživotnog ucenja? Podaci koji pruzaju odgovore na ova pitanja su polazna tacka za izvjestaj Eurydice-a o obrazovanju i obuci odraslih u Evropi: Prosirenjem pristupa obrazovnim mogućnostima stvara se slika o stanju obrazovanja i obuke odraslih u Evropi.

Oslanjajuci se na prioritete obnovljene evropske agende za obrazovanje odraslih (2011), izvjestaj se koncetrise na politike i mjere kako bi se osigurao pristup

obrazovnim mogućnostima za odrasle cije vjestine i kvalifikacije u potpunosti ne odgovaraju trenutnom tržistu rada i drustvenim zahtjevima. Stoga, izvjestaj ima siroku perspektivu, uzimajući u obzir sirok spektar povezanih oblasti. Polazeci od selekcije kontekstualnih inikatora o obrazovanju i obuci odraslih izvjestaj razmatra obaveze politike prema ucenju odraslih, glavne vrste javno finansiranih programa, ucenje fleksibilnosti i prohodnosti, incijativu pruzanja pomoci i usluge usmjeravanja, kao i ciljane finansijske podrške.

Izvjestaj obuhvata 35 obrazovnih sistema koji se nalaze u 32 evropske zemlje(sve zemlje clanice EU kao i Island, Lihenstajn, Norveska i Turska). On se oslanja na nekoliko izvora podataka, glavni izvor su informacije prikupljene kroz Eurydice mreže u 2014. Zajedno sa Eurydice informacijama, izvjestaj sadrži statisticke podatke iz međunarodnih istrazivanja i rezultata iz niza istrazivackih projekata.

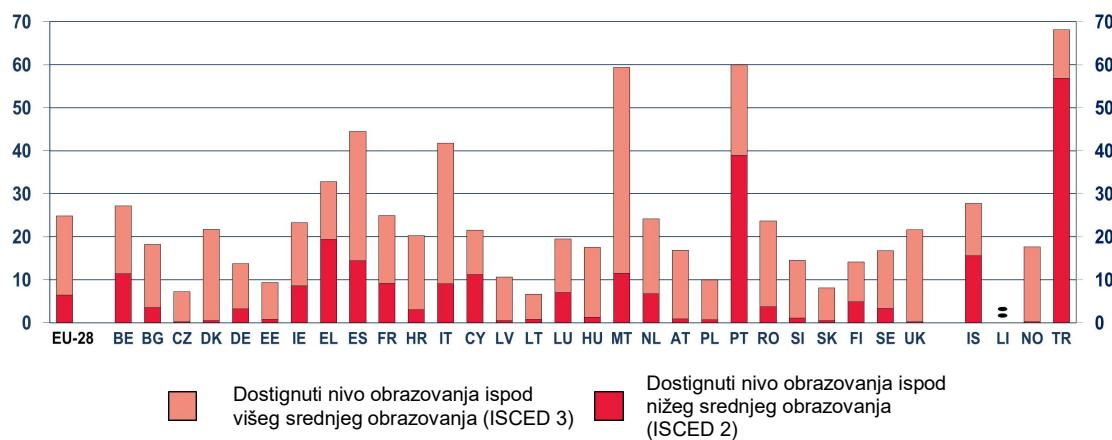
Ovaj sažetak daje kratak pregled odabranih tema diskutovanih u izvjestaju.

Oko 70 miliona odraslih u Evropi imaju nivo obrazovanja ispod nivoa višeg srednjeg obrazovanja

Jedan od nacija da se procjeni postojeće znanje i vjestine u evropskoj ekonomiji je da pogledate obrazovanje odraslog stanovništva. Dostupne statistike pokazuju da oko jedna od četiri odrasle osobe, starosti od 25-64 u EU - to je oko 70 miliona ljudi – nisu završile nikakvo formalno obrazovanje ispod nivoa nizeg srednjeg obrazovanja. Ova brojka uključuje oko

20 miliona ljudi koji su napustili obrazovni sistem sa ne vise od osnovnog obrazovanja. Juzne evropske zemlje su najvise pogodjene niskim nivoom obrazovanja medju odraslim populacijom. Također postoje znacajne razlike izmedju generacija, mlađi imaju u prosjeku znatno veci stepen strucne spreme nego starija populacija.

Odrasli (25-64) sa dostignutim nivoom obrazovanja ispod nivoa višeg ili nižeg srednjeg obrazovanja(%) , 2013

Izvor: Eurostat (EU LFS).

Oko jedna od pet odraslih u Evropi imaju niske vještine pismenosti i računanja, a skoro jedna od tri odrasle osobe imaju niske ili nemaju nikakve ICT vjestine

Iako je nivo obrazovanja vazan pokazatelj ljudskog kapitala u drustvu, to nije uvijek validna zamjena za mjerjenje sposobnosti u razlicitim kontekstima. Posebno, vjestine stecene u obrazovnom sistemu mogu postati zastarjele ako se ne održavaju, ili, naprotiv, oni sa niskim formalnim obrazovanjem mogu dobiti niz vjestina koje stiču kroz život i radno iskustvo. U tom kontekstu, OECD-ovo Istrazivanje o vještinama odraslih (PIAAC), koji direktno procjenjuje nivo strucnosti odraslog stanovništva (starosti od 16 do 65) dodaje novu perspektivu na cross-country uporedivost ljudskog kapitala.

Odrasli sa najvećim potrebama za obrazovanjem i obukom imaju najmanju priliku da iskoriste cjeloživotno učenje

Ucesce u obrazovanju i obuci odraslih zavisi od vise faktora, narocito obrazovno postignuće, radni status, kategorija zanimanja, starost i vjestine: odrasle osobe sa niskim nivoom ili bez

U prosjeku, preko 17 zemalja EU koje su učestvovali u prvom krugu istraživanja, 19,9% i 23,6% odraslih imaju nizak nivo pismenosti i racunanja. Osim toga, i PIAAC istraživanje i EU informacione drustvene statistike (ISOC), ukazuju na cinjenicu da oko 30% odraslih u EU veoma malo poznaje ICT vjestine. Osim toga, ovaj drugi izvor ukazuje na to da skoro polovina svih odraslih u Evropi smatra da njihove ICT vjestine u potpunosti ne zadovoljavaju potrebe tržista rada.

kvalifikacija, oni u niskokvalifikovanim zanimanjima, nezaposleni i ekonomski neaktivni, stariji ljudi i najmanje kvalifikovani imaju malu vjerovatnocu da učestvuju u

cjeloživotnom učenju. Drugim rijecima, odrasli kojima je najvise potrebno obrazovanje i obuka

su oni sa najmanjim pristupom mogućnosti cjeloživotnog učenja.

Dok političke agende stavlјaju naglasak na pristup cijeloživotnom učenju za najugrozenije grupe, rijetko se navode jasni ciljevi koje treba postići

Eyрудице istraživanja pokazuju da podrška za odrasle osobe sa niskim nivoom osnovnih vjestina ili nedovoljnim kvalifikacijama je sada obično integrisana u agende politika zemalja, cesto kao dio politike obrazovanja i obuke, ali i kao dio sirih ekonomskih reformi, još preciznije, kao dio strategije zaposljavanja. Međutim, dok strateški dokumenti obično uključuju eksplizite referencije za promociju pristupa obrazovanju i obuci za različite ranjive skupine, rijetko se odnose na određene ciljeve i ciljeve koje treba

postići. Dakle, čak i kada se provodi monitoring i evaluacija, oni se moraju baviti najvažnijim pitanjima koja uticu na ljudе sa niskim osnovnim vjestinama ili niskim kvalifikacionim nivoom. Postavlja se pitanje da li strategija zemlje i politički programi imaju stvarni potencijal za poboljšanje cjeloživotne mogućnosti učenja za nisko-kvalifikovane odrasle i druge ugrožene grupe. Ova oblast zaslužuje dalju istragu.

Postoji niz prepreka koje mogu spriječiti odrasle da učestvuju u cjeloživotnom učenju-oni zasluzuju pažnju politike

Istraživanje o obrazovanju odraslih pokazuje da prepreke za učešće odraslih u obrazovanju se često vezuje za vremenska ograničenja, bilo zbog porodičnih odgovornosti ili radnog vremena, ali i finansijskih ograničenja ili nedostatka "preduslova" (Npr odgovarajuće ulazne kvalifikacije) mogu spriječiti ljudе da učestvuju u cjeloživotnom učenju. Gledajući posebno na prepreke koje se odnose na zakonom definisane kvalifikacije odraslih (npr. odrasli sa obrazovnim postignućima ispod nivoa višeg srednjeg obrazovanja), u prosjeku 21,8% pokazuje njihove porodične odgovornosti kao prepreku za učešće u obrazovanju i obuci, 13,6% pokazuje problem sa povezivanjem obrazovanja i njihovog radnog vremena, 13,3% pokazuje finansijski apekt i 7,1% postavlja

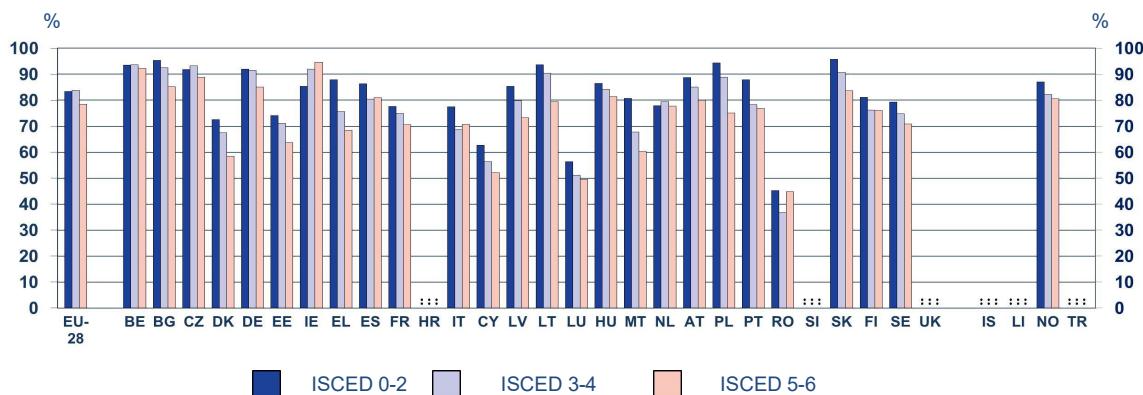
pitanje nedovoljnog 'preduslova'. Looking specifically at barriers reported by low-qualified adults (i.e. adults with educational attainment below upper secondary level), on average, 21.8 % see their family responsibilities as an obstacle to participation in education and training, 13.6 % report problems with reconciling education and their work schedule, 13.3 % point to financial issues and 7.1 % raise the issue of insufficient 'prerequisites'. Povećanje fleksibilnosti programa (npr. kroz učenje na daljinu, modularizacija, alternativni pravci ulaska ili vrednovanje neformalnog i informalnog učenja) i uzimajući u obzir njihove finansijske dostupnost, su aspekti koji stoga zahtijevaju pažnju politika

Dopiranje do odraslih, čineći ih svjesnim prednostima cjeloživotnog učenja je jedan od ključnih izazova

Oko 80% odraslih koji ne učestvuju u obrazovanju i obuci ne pokazuju interes da učestvuju u organizovanim aktivnostima učenja. To pokazuje da je nedostatak interesovanja daleko najčešći razlog za neučestvovanje. U gotovo svim zemljama nedostatak interesa je lakše uociti među odraslim sa stepenom

strucne spreme ispod visokog obrazovanja u odnosu na odrasle koji su završili studije visokog obrazovanja. Osim toga, ljudi sa nizim nivoom obrazovanja imaju manje sanse da traže informacije o mogućnostima učenja od ljudi sa visim stepenom obrazovanja.

Odrasli (25-64) koji nisu učestvovali u obrazovanju obuci i koji su pokazali da nisu bili zainteresovani za učestvovanje (%), po najvišem postignutom nivou obrazovanja, 2011

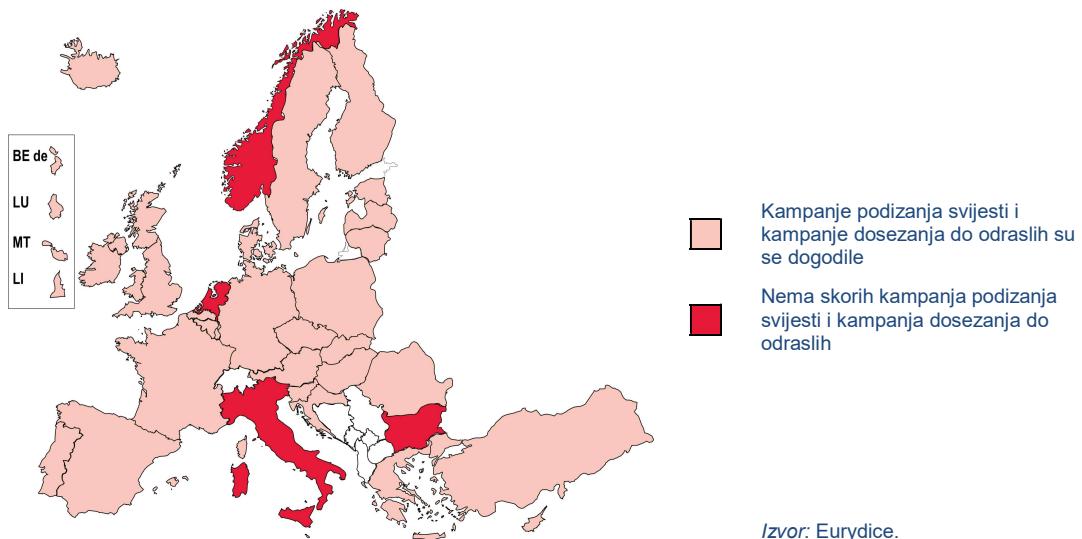
Izvor: Eurostat (AES).

Inicijative dosezanja su široko rasprostranjene, ali vrlo malo se zna o njihovoj efikasnosti u dopiranju do ljudi sa niskim nivoom obrazovanja ili bez kvalifikacija

Nedostatak interesa za cjeloživotno učenje i ograničenog samo-usmjereno pretraživanje za informacije o mogućnosti učenja ukazuju na potrebu da se ulože dodatni napor da se dopre do odraslih i da ih se učini svjesnim dostupnosti učenja koje su u ponudi ili im omogućiti da sarađuju u stvaranju novih odredbi prilagođenih njihovim posebnim potrebama. Javne vlasti u

većini zemalja su svjesne potrebe da se interveniše u dopiranju do odraslih i njihovom motivisanju da učestvuju u cjeloživotnom učenju. Zaista, u proteklih pet godina, većina zemalja sprovedla veliki broj kampanja na podizanju svijesti i Outreach kampanje. Međutim, utjecaj ovih inicijativa o učešću najugroženijih grupa je rijetko evaluiran.

Podizanje svijesti i kampanje dosezanja do odraslih, 2009 – 2014

Izvor: Eurydice.

Kompletan studija Obrazovanju i osposobljavanju odraslih u Evropi: Proširenje pristupa mogućnostima učenja mogu se naći na engleskom jeziku na Eurydice website: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_reports_en.php

Za dodatne informacije pogledati: Eurypedia: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/eurypedia_en.php